

Ruimte en Milieu
*Ministerie van Volkshuisvesting,
Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer*

Criteria voor duurzaam inkopen van Onderhoud transportmiddelen

Versie: 1.4

Datum: 21 januari 2010

Status: vastgesteld

Colofon

Deze criteria voor duurzaam inkopen zijn ontwikkeld door Agentschap NL in opdracht van het Ministerie van VROM. Het programma DBO is een gezamenlijk initiatief van de Rijksoverheid, VNG, IPO en de UvW.

Meer informatie tel. 088 602 93 00, duurzaaminkopen@agentschapnl.nl en www.agentschapnl.nl/duurzaaminkopen.

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	2
1.1	Afbakening van de productgroep	2
1.2	Status.....	2
2	Markt en duurzaamheid.....	3
2.1	Duurzaamheidsaspecten.....	3
2.1.1	Milieuaspecten.....	6
2.1.2	Sociale aspecten	6
3	Duurzaamheid in het inkoopproces	7
3.1	Vorbereidingsfase (aandachtspunten)	7
3.2	Specificatiefase (criteria)	7
3.2.1	Kwalificatie van leveranciers.....	7
3.2.2	Programma van eisen.....	8
3.2.3	Gunningscriteria.....	8
3.2.4	Contract.....	11
3.3	Gebruiksfase (aandachtspunten)	11
4	Meer informatie.....	12
4.1	Bronnen en relevante informatie.....	12
4.2	Gerelateerde productgroepen	12
4.3	Informatiepunt Agentschap NL.....	12
	Bijlage 1 Wijzigingen ten opzichte van vorige versie	13
	Bijlage 2 Voertuigencategorieën	14

1 Inleiding

De overheid wil concrete stappen zetten naar een duurzame samenleving en geeft zelf het goede voorbeeld. Door als overheid duurzaam in te kopen, krijgt de markt voor duurzame producten een stevige impuls. De overheden hebben voor zichzelf doelen gesteld ten aanzien van duurzaam inkopen. Om de doelstellingen te bereiken zijn duurzaamheidscriteria ontwikkeld voor een groot deel van de producten, diensten en werken die overheden inkopen.

In dit document vindt u de criteria voor de productgroep Onderhoud transportmiddelen. Ook vindt u in dit document aandachtspunten voor de fase vóór en ná de inkopen, achtergrondinformatie, afwegingen bij de criteria, uitwerking van de criteria in bestekteksten en uitwerking van de beoordeling van criteria.

1.1 Afbakening van de productgroep

De productgroep Onderhoud transportmiddelen omvat alle onderhoudsdiensten voor transportmiddelen. Het betreft hier een 100% uitbesteding (dienst).

Om het de aanbestedende dienst gemakkelijker te maken wordt een selectie van CPV-codes gegeven die van toepassing kunnen zijn op deze productgroep. Deze selectie is niet uitputtend of compleet. Het blijft de verantwoordelijkheid van de aanbestedende dienst om zelf de juiste set van CPV-codes te verzamelen, aansluitend bij de betreffende aanbesteding.

De volgende CPV-codes zijn op deze productgroep van toepassing:

- 50110000-9 Reparatie en onderhoud voor motorvoertuigen en aanverwante uitrusting
- 90917000-8 Reiniging van transportuitrusting

1.2 Status

De criteria voor Onderhoud transportmiddelen zijn vastgesteld.

Dit document is op 21 januari 2010 voor het laatst gewijzigd. Zie voor een toelichting op de wijzigingen bijlage 2.

Op de website van Duurzaam Inkopen staat de planning voor onderhoud en herziening van de criteriadocumenten.

2 Markt en duurzaamheid

De criteria voor de productgroep Onderhoud transportmiddelen zijn zorgvuldig, met raadpleging van verschillende belanghebbenden, samengesteld. Meer informatie over het algemene proces van de totstandkoming van criteria is te vinden op de website van Duurzaam Inkopen (www.agentschapnl.nl/duurzaaminkopen/criteria). In dit hoofdstuk vindt u de inhoudelijke afwegingen die geleid hebben tot de criteria voor Onderhoud transportmiddelen.

2.1 Duurzaamheidsaspecten

Gebruik van biologische oliën en smeermiddel bij zware voertuigen

Het gebruik van biologisch afbreekbare smeermiddelen, oliën en brandstoffen vermindert de milieuvervuilende emissies (voor lucht en bodem) in de gebruiksfase. Er bestaan duurzame varianten van oliën en smeermiddelen, namelijk biologisch afbreekbare, niet giftige smeermiddelen en hydraulische olie.

Een product wordt als biologisch afbreekbaar beschouwd indien de ultieme afbreekbaarheid binnen 28 dagen, meer dan 60% is conform de OECD-methode 301D, (die het biologisch zuurstofverbruik meet), of methode 301B (voor de bepaling van het CO₂-gehalte). De primaire afbreekbaarheid moet binnen 28 dagen, bepaald met een relevante chemische methode, ten minste 90% zijn.

MIA en Vamil stelden al eisen aan de biologische afbreekbaarheid en niet-toxiciteit van hydrauliekolie. In 2008 zijn deze eisen verzwaaard. Bio-olie moet een certificaat hebben van het Europees Ecolabel. Door aan te haken bij het Europees Ecolabel zijn ook voorwaarden gesteld aan de bioaccumuleerbaarheid en wordt een aantal schadelijke stofgroepen expliciet uitgesloten. Zo wordt verder voorkomen dat schade aan het milieu optreedt bij lekkages. Want naar schatting 20 -30 % van alle verkochte hydrauliekolie komt nog steeds in het milieu terecht. Ook een belangrijke Ecolabel-eis is dat een wezenlijk deel van de hydrauliekolie uit hernieuwbare, veelal plantaardige grondstoffen moet bestaan. Hiermee wordt de CO₂- uitstoot van het gebruik van hydrauliekolie beperkt.

Op vrachtauto's, bussen, landbouwmachines, vuilnisauto's, en andere voertuigen met opbouw wordt gebruik gemaakt van hydraulische systemen. De olie in een hydraulisch systeem zorgt voor de drukregeling in het systeem. De druk kan echter oplopen tot honderden bars. Hierdoor bestaan er altijd risico's op slangbreuk en lekkage.

Met halfvloeibare vetten worden de smeerpunten van vrachtauto's en bussen gesmeerd. Het betreft hier geen circulatiesystemen maar verliessmering.

Bij het toepassen van biosmeermiddelen dienen de volgende aspecten in acht te worden genomen om probleemloos gebruik te garanderen:

- Materiaalkeuze afdichtingen (seals en filtermateriaal: koper, tin en zink worden niet verdragen).
- Coating op opslagtanks en pompen.
- Spoelen bij vervanging van minerale producten.
- Menging van minerale olie en biosmeermiddelen bij afkoppelbare werktuigen.

Meer informatie is te vinden op <http://www.mvo.nl/biosmeermiddelen/>

Deze maatregel is opgenomen als wens. Bij het toepassen van biosmeermiddelen moeten een aantal aspecten in acht worden genomen om probleemloos gebruik te kunnen garanderen. Deze zorgvuldigheid bij het gebruik van biosmeermiddelen maakt dat een wens haalbaar is.

Gebruik van watergedragen lakken

Soms moet een onderdeel gelakt worden, bijvoorbeeld om een beschadiging te herstellen of om het onderdeel in dezelfde kleur van de auto te brengen. Bij verfspuiten met traditionele lakken

komen veel vluchtige organische stoffen (VOS) vrij, die schadelijk zijn voor de gezondheid en het milieu. Er bestaan ook lakken op waterbasis. Die zijn net zo sterk als de traditionele lakken en minder schadelijk voor mens en milieu. Volgens FOCWA (Nederlandse vereniging van ondernemers in het carrosseriebedrijf) kunnen watergedragen lakken probleemloos ingezet als alternatief voor traditionele lakken, mits een goede primer wordt gebruikt.

Deze maatregel is opgenomen als eis, aangezien het toepassen van watergedragen lakken niet nieuw is.

Monteren van loopvlakvernieuwde banden op vrachtwagens en bussen

Loopvlakvernieuwde banden hebben voor vrachtwagens en bussen de voorkeur, omdat het karkas van de oorspronkelijke band kan worden hergebruikt. Zo wordt het materiaalgebruik beperkt. Deze banden doen kwalitatief niet onder voor nieuwe banden. Karkassen die voor vernieuwing gebruikt worden, moeten door een ISO-gecertificeerde bandenvernieuwer op mogelijkheden tot hergebruik worden beoordeeld. Voor de productie van een vernieuwde band is tot 75% minder energie en grondstoffen nodig zijn dan voor een nieuwe band. Daarnaast neemt het storten van oude banden af. De helft van alle gemonteerde banden in Europa is voorzien van een nieuw loopvlak. Ook leidt het gebruik van loopvlakvernieuwde banden tot een verlaging van onderhoudskosten, waardoor er een verlaging van de kilometerkostprijs ontstaat. Vanwege deze redenen is de maatregel opgenomen als eis.

Milieumanagementsysteem

Het milieumanagementsysteem van de onderneming geeft de werkwijze aan voor het milieubeheer door alle afdelingen van de onderneming heen. Het milieumanagementsysteem behelst de milieuaspecten die de onderneming direct controleert en deze waarop zij een invloed heeft.

Het nemen van voorzorgsmaatregel die kans op – en de impact van- een incident verkleint is een van de belangrijkste maatregelen in het onderhoud en beheer van transportmiddelen.

Denk hierbij aan:

- Olielekkage
- Lekkage van koudemiddel (airco)
- Afvoer van schadelijke stoffen

Veel van deze zaken zijn aan wettelijke regels gebonden, bijvoorbeeld door middel van de Europese End-of-Life Vehicles Richtlijn 2000/53.¹ Door middel van een milieuzorgsysteem kunnen deze risico's verder worden ingeperkt.

Het treffen van voorzorgsmaatregelen hangt sterk samen met het opsporen en beheersen van risico's. Hiervoor is een milieuzorgsysteem een goed middel. Dit kan bijvoorbeeld vastgelegd zijn in een ISO 14001 certificaat. Organisaties met een ISO 14001 certificaat werken continu aan het verbeteren van hun bedrijfsprocessen. Het aantal bedrijven in Nederland dat een ISO certificaat bezit is echter beperkt. Kleinere bedrijven worden op voorhand uitgesloten, als bezit van een ISO 14001 certificaat een eis is. Een alternatief voor een ISO 14001 certificaat is een milieuzorgsysteem in eigen beheer. Dit is uitgewerkt in het criterium.

Het beheersen van milieurisico's geschiedt onder andere met behulp van technische voorzieningen, metingen, keuringen en controles, registraties, opleidingen en het toebedelen van taken en bevoegdheden. Een milieuzorgsysteem is aanvullend op de wetgeving, omdat het specifiek ingaat op de binnen een bedrijf bestaande processen en daaraan gebonden risico's. Daarnaast wordt het gehele bedrijfsproces continu verbeterd (inclusief bijvoorbeeld inkoop).

¹ the European Battery Recycling Association (EBRA) has recognised the need to work towards an established system of advanced battery dismantling, disposal and recycling. They have produced a "Charter of battery and accumulator recycling", which purpose is to assure all stakeholders in the sector (manufacturers of batteries and accumulators, manufacturers of appliances incorporating batteries and accumulators, local authorities, retailers, etc.) that spent batteries and accumulators will be treated under satisfactory conditions in terms of protection of the environment.

Er is onderzocht of er ten aanzien van leveranciers criteria (geschiktheidseisen) geformuleerd kunnen worden gericht op het beheersen en verminderen van milieueffecten van de bedrijfsvoering. Echter, omdat de duurzaamheidswinst van deze criteria niet gegarandeerd is en ze bovendien relatief veel administratieve lasten opleveren zijn is voor het onderwerp milieumanagement geen criterium geformuleerd.

Het monteren van stille banden

Er bestaan banden waarvan de rolweerstand met 20% teruggebracht is. Ook het gewicht kan met 20% omlaag, wat uiteraard het brandstofverbruik ten goede komt.

Stille banden zijn opgenomen als wens, waarbij het aspect stil is meegenomen en het aspect energiezuinig niet. Het aspect energiezuinig kan niet meetbaar gemaakt worden door bijv. een norm. Energiezuinig is hierdoor interpretabel, waardoor het niet in criteria te verwerken is.

Op dit moment ontbreekt er een labellingsysteem voor stille banden. Er wordt onderzoek gedaan naar een nieuwe opzet voor banden. Bij de nieuwe opzet worden banden bekeken op stil, energiezuinig en veilig, waarbij de banden beoordeeld zijn op 50 %-lijn op deze 3 punten. Bij de herziening wordt de nieuwe opzet rondom stille banden meegenomen in de criteria.

In principe is met lage-rolweerstandsbanden een CO₂-reductie van 3% bij personenauto's (TNO 2006) tot 6% bij vrachtwagens te realiseren (TU Graz 2006).

Er is wel een lijst beschikbaar van banden die minder geluidsemisatie geven. Deze lijst is te vinden op <http://www.innovatieprogrammagemilieu.nl/data/files/algemeen/IPG-lijstStillebanden.pdf>.

Toepassen van 'groene reparaties'

Veel van de afgedankte auto's worden tegenwoordig gedemonteerd, waarbij de nog bruikbare onderdelen worden verkocht aan garagebedrijven. Klanten die dit op prijs stellen, kunnen bij deze garages de reparaties laten uitvoeren met gerecyclede onderdelen. De reparaties doen niet onder voor reparaties met nieuwe onderdelen. Voordeel voor het milieu is dat er minder afval is.

Verschillende sloopbedrijven houden databases bij waarin zij de beschikbare onderdelen rangschikken naar kwaliteit. De Stichting Producthergebruik Auto-onderdelen Nederland (SPAN, www.spannet.nl) promoot en ondersteunt groene reparaties met de site www.onderdelenlijn.nl. Verschillende leasemaatschappijen maken al gebruik van groene onderdelen.

Deze maatregel is opgenomen als wens.

Cradle-to-Cradle

Het kabinet maakt zich sterk voor een duurzame en innovatieve samenleving. Zij ziet daarbij het 'Triple-P' concept (People, Planet, Profit) als een breed en richtinggevend denkkader voor de duurzame ontwikkeling in de samenleving. Recent is er bovendien veel aandacht ontstaan voor het 'Cradle-to-Cradle' concept. Dit concept zet een uitdagend toekomstbeeld neer, namelijk een menselijke samenleving die een positieve invloed heeft op het ecosysteem. Het accent verschuift daarbij van eco-efficiënt (minimaliseren van het ongewenste) naar eco-effectief (optimaliseren van wenselijke). Producten en productiesystemen worden zodanig ontworpen dat ze een nuttige functie vervullen, ook na afloop van het gebruik. Kortom: een duurzame kringloopsamenleving waarin abiotische materialen telkens hoogwaardig terugkeren in de technosfeer en biotische materialen in de biosfeer. Een dergelijke benadering daagt uit tot creativiteit en innovatie en het kabinet wil het dan ook betrekken bij de uitwerking van duurzame ontwikkeling [zie Brief van Minister Cramer en minister Koenders aan de Tweede Kamer: Kabinetsbrede aanpak duurzame ontwikkeling, 16 mei 2008] . Via Duurzaam Inkopen wil de overheid ontwikkelingen die toewerken naar deze duurzame kringloopsamenleving stimuleren. In deze productgroep zie je dat bijvoorbeeld terug in een gunningscriterium waarin gevraagd wordt om bij het onderhoud van zware motorvoertuigen gebruik te maken van biologisch afbreekbare smeermiddelen en hydraulische oliën. Meer informatie over hoe de overheid via Duurzaam Inkopen het Cradle-to-Cradle-concept kan stimuleren staat op www.agentschapnl.nl/duurzaaminkopen.

2.1.1 Milieuaspecten

Voor onderhoud van transportmiddelen zijn de belangrijkste milieuaspecten in onderstaande tabel opgesomd:

		Levensfase van het inkooppakket/subsegment		
		Productie	Gebruik	Eindverwerking
Milieu	Water	NVT	5	NVT
	Lucht		3	
	Energie		2	
	Grondstoffen		3	
	Afval(water)		5	
	Bodem		5	
	Geluid		2	

0 = niet belangrijk

5 = erg belangrijk

Goed en regelmatig onderhoud van transportmiddelen is zeer belangrijk. Een motor die in goede conditie verkeert verbruikt minder brandstof en genereert minder emissies. Ook lekkage van olie komt bij motoren in goede condities minimaal voor. Een ander belangrijk aandachtspunt is het op peil houden van de bandenspanning.

Bij het onderhoud en beheer van transportmiddelen is systematisch onderhoud op de juiste wijze belangrijk, evenals het beperken van de kans op calamiteiten en de daaraan gebonden risico's. Emissies naar bodem, lucht en water tijdens het onderhoud zijn in dit inkooppakket het meest belangrijk. In de eindverwerkingsfase is de recycling belangrijk. Dit voorkomt de emissies van gevaarlijke stoffen en beperkt de vraag naar grondstoffen.

Een belangrijke verbetering om de milieubelasting tijdens de gebruiksfase te verminderen is een verbetering van de kwaliteit van de onderdelen in een voertuig. Hoe minder onderdelen vervangen hoeven worden, hoe lager het materiaalgebruik en verbruik van olie en koelvloeistof. Dit is echter moeilijk vorm te geven in dit inkooppakket.

Productie en eindverwerking zijn niet van toepassing in dit inkooppakket, omdat het om een dienst gaat.

2.1.2 Sociale aspecten

Behalve milieucriteria spelen ook sociale criteria een rol bij duurzaam inkopen. De sociale criteria krijgen de vorm van een inspanningsverplichting op het terrein van de mensenrechten en de vier fundamentele arbeidsnormen van de Internationale Arbeidsorganisatie (bekend als ILO), kortgezegd, vakbondsvrijheid, afschaffing van kinderarbeid, van dwangarbeid en van discriminatie op het werk. Deze sociale criteria zullen generiek gaan gelden, dat wil zeggen voor elke inkoop boven een drempelbedrag. Bij een aantal producten worden ook aanvullende sociale normen gesteld. In de kabinetsbrief van 16 oktober 2009 vindt u meer informatie over de aanpak voor de internationale sociale criteria. Juridische teksten en instructiemateriaal zijn nog in ontwikkeling. Zie de website www.vrom.nl/pagina.html?id=37669 voor de actuele stand van zaken.

3 Duurzaamheid in het inkoopproces

De criteria in dit document zijn verdeeld over de verschillende stappen in het inkoopproces. Meer informatie over de stappen in het inkoopproces en de manier waarop duurzaamheid daarin kan worden meegenomen, vindt u in de 'Handleiding Duurzaam inkopen'. Deze is te downloaden van de website van Duurzaam Inkopen www.agentschapnl.nl/duurzaaminkopen. Het is aan te bevelen deze Handleiding te bekijken voordat u met de criteria voor deze productgroep aan de slag gaat.

3.1 Voorbereidingsfase (aandachtspunten)

Elke inkoop of aanbesteding begint met het inventariseren van de behoefte van de (interne) klant. Duurzaamheid kan in deze fase meegenomen worden door te onderzoeken of de aanschaf noodzakelijk is en of er een duurzamere oplossing is voor de inkoopbehoefte. Specifieke aandachtspunten voor de inkoop van de productgroep Onderhoud transportmiddelen zijn:

- Het wagenpark zo klein mogelijk houden
- Selecteren op voertuigen die weinig onderhoud nodig hebben

Een klein wagenpark met relatief onderhoudsvrije auto's heeft minder onderhoud nodig dan een groot wagenpark met complexe voertuigen.

3.2 Specificatiefase (criteria)

In de specificatiefase wordt de behoefte van de (interne) klant vertaald in een aanbestedingsdocument. In deze fase worden geformuleerd:

- Criteria voor de kwalificatie van leveranciers. Dit kunnen uitsluitingsgronden en geschiktheidseisen zijn, ofwel eisen aan de leverancier en in een niet-openbare aanbesteding eventueel ook selectiecriteria, ofwel wensen ten aanzien van de leverancier.
- Een beschrijving van de minimumeisen die ten aanzien van levering, dienst of werk gesteld worden (het Programma van Eisen).
- Gunningscriteria, ofwel wensen voor levering, dienst of werk. Deze zijn alleen van toepassing als gekozen wordt voor het gunnen op Economisch Meest Voordelige Inschrijving.
- Het contract met daarin contractbepalingen.

Meer informatie over de verschillende soorten criteria en de verschillende manieren van aanbesteden vindt u in de 'Handleiding Duurzaam Inkopen'. In de gunningscriteria is, indien relevant, ook innovatie meegenomen. Innovatie is gericht op de ontwikkeling en introductie van nieuwe ideeën en producten.

De criteria in dit document zijn opgesteld om de inkoper te ondersteunen bij het duurzaam inkopen van Onderhoud transportmiddelen. De criteria zijn juridisch getoetst. Elke inkoop en aanbesteding is echter maatwerk. Het opstellen van een aanbestedingsdocument blijft dan ook de verantwoordelijkheid van de inkoper.

3.2.1 Kwalificatie van leveranciers

Voor deze specifieke productgroep zijn geen criteria geformuleerd voor de kwalificatie van leveranciers. Meer informatie over de mogelijkheden om duurzaamheid toch mee te nemen in dit onderdeel vindt u in de 'Handleiding Duurzaam inkopen'.

3.2.2 Programma van eisen

Minimumeisen

Minimumeis nr. 1	<p>Bij verfspuiten wordt uitsluitend gebruik gemaakt van watergedragen lakken.</p> <p>Onder watergedragen lakken wordt verstaan: Verfsoorten met minder dan 125 gram oplosmiddel (vluchtige organische stoffen, VOS) per liter verf.</p> <p><u>Bewijsmiddelen:</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Een bij de offerte overgelegde verklaring van inschrijver dat de voertuigen worden onderhouden volgens (deze eis in) het PvE;2. Een bij de offerte gevoegd overzicht van de gebruikte lakken met merknaam en type.
Toelichting voor inkoper	<p>Bij verfspuiten met traditionele lakken komen veel vluchtige organische stoffen (VOS) vrij, die schadelijk zijn voor de gezondheid en het milieu. Het gebruik van watergedragen lakken is in de markt gangbaar en kan daarom geëist worden.</p> <p><u>Verificatie:</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Geen nadere verificatie.2. Vergelijking aan de hand van fabrieksgegevens.

Minimumeis nr. 2	<p>Bij het vervangen van banden bij voertuigen > 3500 kg (voertuigcategorie N2 en N3) wordt er gebruik gemaakt van loopvlakvernieuwde banden en wel volgens de veiligheidsstandaarden van de EU.</p> <p><u>Bewijsmiddel:</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Een bij de offerte overgelegde verklaring van inschrijver dat de voertuigen worden onderhouden volgens (deze eis in) het PvE.
Toelichting voor inkoper	<p><u>Verificatie:</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Geen nadere verificatie.

3.2.3 Gunningscriteria

Gunningscriteria

Gunningscriterium nr. 1	<p>Indien de inschrijver gebruik maakt van – bij gelijkblijvende veiligheidseigenschappen (EU richtlijn banden 92/23/EEG) – ‘stille banden’ worden voor dit onderdeel [XX] punten toegekend.</p> <p>Een band is een ‘stille band’ indien:</p> <ul style="list-style-type: none">• De geluidwaarde 4 dB(A) (bestelwagenbanden), 5 dB(A) (vrachtwagenbanden voor aangedreven assen), 7 dB(A) (vrachtwagenbanden voor stuur- of sleepassen) of meer onder de Europese limietwaarde ligt.• De geluidwaarde van de band voor personenauto’s 5 dB(A) of meer onder de Europese limietwaarde ligt (zie tabel G1). <p>De geluidwaarde is door de RDW gemeten volgens de in bandenrichtlijn 92/23/EEC, bijlage V aanhangsel 1 beschreven meetmethode.</p>
----------------------------	---

	<p><u>Bewijsmiddel:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Een bij de offerte te voegen opgave van de bij het onderhoud toe te passen banden met daarbij de technische specificaties.
Toelichting voor inkoper	<p>Voordat banden op de Europese markt komen dienen ze een typekeuring te ondergaan. Deze typekeuring is vastgelegd in de Europese Richtlijn 92/23/EEC.</p> <p>RDW voert metingen uit volgens de in bandenrichtlijn 92/23/EEC, bijlage V aanhangsel 1 beschreven meetmethode.</p> <p>Met stille banden wordt het externe geluid teruggedrongen.</p> <p>Meer informatie is te vinden op: http://www.innovatieprogrammagemageluid.nl</p> <p>Een vergelijkende lijst met banden vindt u hier:</p> <p>IPG-lijst Stille Personenwagenbanden 01 juni 2007: http://www.innovatieprogrammagemageluid.nl/page.asp?id=836</p> <p>IPG-lijst Stille Bestel- en vrachtwagenbanden 31 mei 2005: http://www.innovatieprogrammagemageluid.nl/data/files/algemeen/IPG-lijst31052005.pdf</p> <p>De lijst voor personenwagenbanden wordt najaar 2008 geactualiseerd. Naast geluidsproductie zullen bij het opstellen van de nieuwe lijsten ook de aspecten veiligheid en zuinigheid (rolweerstand) worden meegenomen.</p> <p><u>Verificatie:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Het vergelijken van de aangeleverde lijst met de actuele IPG-lijst Stille Personenwagenbanden of Stille Bestel- en vrachtwagenbanden.

Tabel G1 Geluidswaarden voor diverse bandenklassen

Klasse van de band	Nominale sectiebreedte in mm	Grenswaarde uitgedrukt in dB(A)
C1a	≤145	72
C1b	>145 ≤165	73
C1c	>165 ≤185	74
C1d	>185 ≤215	75
C1e	>215	76

Klasse van de band	Grenswaarde uitgedrukt in dB(A)
C2 Normaal	75
C2 Winter	77
C2 Speciaal	78
C3 Normaal	76
C3 Winter	78
C3 Speciaal	79

Gunningscriterium nr. 2	<p>Indien de inschrijver gebruik maakt van onderdelen van gedemonteerde auto's worden voor dit onderdeel [XX] punten toegekend.</p> <p>De inschrijver kan dit onder meer doen door gebruik te maken van landelijke databases met beschikbare gebruikte onderdelen zoals, maar niet beperkt tot www.onderdelenlijn.nl.</p> <p><u>Bewijsmiddelen:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Een bij de offerte overgelegde verklaring van inschrijver dat de reparaties voldoen aan dit gunningscriterium. 2. Een overzicht van de contracten die inschrijver heeft gesloten met leveranciers van onderdelen van gedemonteerde voertuigen.
Toelichting voor inkoper	<p>De toepassing van onderdelen van gedemonteerde auto's is niet ongebruikelijk. Controle op de kwaliteit van de onderdelen kan via het contract geregeld worden. Eventueel beperken tot niet-motorgerelateerde zaken.</p> <p><u>Verificatie:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Geen nadere verificatie. 2. Nadere informatie inwinnen of geen nadere verificatie.

Gunningscriterium nr. 3	<p>Indien de inschrijver bij het onderhoud van voertuigen > 3500 kg (voertuigcategorie M2 en M3) gebruik maakt van biologisch afbreekbare smeermiddelen en hydraulische olie worden voor dit onderdeel [XX] punten toegekend.</p> <p>Een product wordt als biologisch afbreekbaar beschouwd indien de ultieme afbreekbaarheid binnen 28 dagen, meer dan 60% is conform de OECD-methode 301D, die het biologisch zuurstofverbruik meet, of methode 301B voor de bepaling van het CO₂-gehalte. De primaire afbreekbaarheid moet binnen 28 dagen, bepaald met een relevante chemische methode, ten minste 90% zijn. Dit kan onder meer worden aangetoond met het Europees Ecolabel.</p> <p><u>Bewijsmiddelen:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Een bij de offerte overgelegde verklaring dat inschrijver voldoet aan dit gunningscriterium, volgens bijgevoegd format; 2. een opgave van de ten behoeve van de opdracht in te zetten afbreekbare smeermiddelen of hydraulische olie.
Toelichting voor inkoper	<p>De volledige lijst van oliën en vetten die aan dit criterium voldoen is hier te raadplegen: http://www.agentschapnl.nl/VAMIL_MIA/Positieve_lijsten.</p> <p>Verificatie tijdens de aanbesteding is niet goed mogelijk. In het contract kan controle op de toepassing goed worden geregeld, bijvoorbeeld door de verplichting dat op de onderhouden werktuigen wordt aangegeven welke smeermiddelen en/of oliën zijn gebruikt, en het recht van Opdrachtgever op onaangekondigde inspectie.</p> <p>In bijlage 2 zijn de kenmerken opgenomen die van toepassing zijn op de diverse voertuigklassen.</p> <p><u>Verificatie:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Geen nadere verificatie. 2. Inkoopfacturen en productinformatie van toeleveranciers waaruit blijkt dat inschrijver biologisch afbreekbare smeermiddelen en

	hydraulische oliën gebruikt.
--	------------------------------

3.2.4 Contract

Voor deze productgroep zijn geen contractvoorwaarden geformuleerd.

3.3 Gebruiksfase (aandachtspunten)

Nadat het inkooptraject is afgerond en een product of dienst is ingekocht, bestaan er mogelijkheden om het product op een duurzame wijze te gebruiken. Specifiek aandachtspunt voor deze productgroep is:

Transportmiddelen tijdig aanbieden voor onderhoud

Goed en regelmatig onderhoud is zeer belangrijk. Een motor die in goede conditie verkeert, heeft een lager brandstofverbruik en genereert minder emissies. Ook lekt zo'n motor geen olie en koelmiddelen. Ook het op peil houden van de bandenspanning is belangrijk.

4 Meer informatie

4.1 Bronnen en relevante informatie

Leveranciers

- Techno Service Nederland
- Bandag NV (Verzoolde banden): Leuvensesteenweg 526, 1930 Zaventem, tel 02 719 05 11 en fax 02 720 74 79

Brancheorganisaties

- STIBA, brancheorganisatie en belangenbehartiger van gecertificeerde voertuigdemontagebedrijven, www.stiba.nl
- BOVAG, www.bovag.nl
- RAI Vereniging (Rijwiel- en Automobiel-Industrie), vertegenwoordiger van de fabrikanten en importeurs van wegvervoermiddelen, www.raivereniging.nl
- Platform Milieuvriendelijkere Smeermiddelen, www.mvo.nl/biosmeermiddelen
- Spannet

Bronnen

- Postieve lijst smeermiddelen Mia Vamil, www.agentschapnl.nl/VAMIL_MIA/Positieve_lijsten
- Milieucentraal, www.milieucentraal.nl
- www.onderdelenlijn.nl
- Stille banden, <http://www.innovatieprogrammageluid.nl/data/files/algemeen/IPG-lijstStillebanden.pdf>

4.2 Gerelateerde productgroepen

- Dienstauto's
- Mobiele werktuigen
- Zware motorvoertuigen
- Openbaar vervoer
- Leerlingenvervoer
- Aangepast vervoer

Kijk voor de criteria voor deze (sub)productgroep(en) op www.agentschapnl.nl/duurzaaminkopen/criteria

4.3 Informatiepunt Agentschap NL

Voor meer informatie en advies tijdens het gebruik van deze criteria kunt u contact opnemen met het Informatiepunt van Agentschap NL: telefonisch bereikbaar op werkdagen van 9.00 - 12.00 en 14.00 - 16.00 uur op telefoonnummer 088 602 93 00 of stuur een e-mail naar duurzaaminkopen@agentschapnl.nl

Bijlage 1 Wijzigingen ten opzichte van vorige versie

De belangrijkste wijzigingen ten opzichte van versie 1.0 , datum 20 september 2007, zijn:

- De lay-out van het document is aangepast en de algemene teksten zijn geactualiseerd. Er zijn geen inhoudelijke wijzigingen doorgevoerd in overige toelichtende teksten, aandachtspunten of criteria.

De belangrijkste wijzigingen ten opzichte van versie 1.1, datum 24 april 2009, zijn:

- Dit document is per 3 juli 2009 in bewerking naar aanleiding van bespreking van Duurzaam Inkopen in de Tweede Kamer. U kunt de website van Agentschap NL raadplegen voor meer informatie.

De belangrijkste wijzigingen ten opzichte van versie 1.2, datum 6 juli 2009, zijn:

- Dit document is per 28 juli gewijzigd naar aanleiding van bespreking van Duurzaam Inkopen in de Tweede Kamer op 2 juli 2009. De geschiktheidseis m.b.t. milieumanagement is vervallen. De tekst in hoofdstuk 2 is hierop aangepast.

De belangrijkste wijzigingen ten opzichte van versie 1.3, datum 28 juli 2009 zijn:

- Dit document is per 21 januari 2010 gewijzigd. De lay-out van het document is aangepast en een aantal algemene teksten zijn geactualiseerd.

Bijlage 2 Voertuigencategorieën

Binnen Europa gelden twee soorten typegoedkeuring als het gaat om voertuigen of voertuigonderdelen: enerzijds via het systeem van de Europese Unie (EU) en/of van de Verenigde Naties (ECE). Anderzijds is er nationale regelgeving van kracht.

Voertuigtypes	Voertuigcategorie (site RDW)	Voertuigklasse (ANWB) ikv Energieverbruik personen auto's
Personenauto's	M1	A t/m M
Bedrijfsauto's	N1, N2, N3, M2 en M3	
Aanhangwagens	O	
Motorfietsen	L	
Driewielige motorrijtuigen	L	
Bromfietsen	L	
Landbouw- en bosbouwvoertuigen	(T, C, R en S).	

M1 = Voor het vervoer van personen ontworpen en gebouwde voertuigen met ten hoogste acht zitplaatsen, die van de bestuurder niet meegerekend

N1 = Voor het vervoer van goederen ontworpen en gebouwde voertuigen met een maximummassa van ten hoogste 3,5 t

N2 = Voor het vervoer van goederen ontworpen en gebouwde voertuigen met een maximummassa van meer 3,5 t, doch niet meer dan 12 t

N3 = Voor het vervoer van goederen ontworpen en gebouwde voertuigen met een maximummassa van meer dan 12 t